

دیکتاتورها در حکومت های مادام العمری

بخش پایانی

ادامه از شماره قبل

یکی از اشتباه های بزرگ آینده این بود که با اطمینان همه جانبه به یک ژنرال ارتش، هیچ نیروی دوم و یا هم پیمانی را که مراقب اعمال و حرکات پی نوشته باشد به صورت مخفیانه و یا آشکارا در مقابل ژنرال قرار نداده بود.

اگوستو پی نوشته بر خلاف تعهدات سپرده شده اش با رفتاری غیر انسانی به اصل خود بازگشت و دقیقاً ۱۵ روز پس از انتصاب به فرماندهی کل نیروهای مسلح از سوی دکتر سالوادور -آلنده، علیه همان کسی که تا چند روز پیش سوگند وفاداری با او سر داده بود کودتا کرد. کودتا در تاریخ ۸ سپتامبر سال ۱۹۷۳ به بار نشست. پی نوشته برای موفقیت در

خیانتش به دولت قانونی سالوادور آلنده اقدام به تشکیل یک شورای رهبری چهار نفره با شرکت فرماندهان نیروی هوایی، دریایی، زمینی و پلیس نمود و در یک جنگ فراگیر فرمان داد کاخ ریاست جمهوری و تمام مراکز مهم اداری و ستادی که در اختیار نیروهای آلنده بود بمباران شوند.

دیکتاتور سه روز پس از آغاز کودتا یعنی در ۱۱ سپتامبر سال ۱۹۷۳ میلادی

از سوی شورای رهبری نظامی کودتا به آلنده اخطار کرد که برای پایان دادن به بحران سیاسی کشور بدون مقاومت خود را به فرماندهی پلیس تسلیم کند. با مخالفت دکتر سالوادور آلنده با درخواست کودتاچیان هواپیماهای نظامی به فرمان پی نوشته کاخ ریاست جمهوری را بمباران کردند.

سالوادور آلنده وقتی مقاومت طرف داران خود را اندک و هجوم خونین نظامیان و کشتار جمعی مردم را توسط کودتاچیان گسترده دید برای این که تسلیم مشتی نظامیان حيله گر و بی تعهد نشود دست به خودکشی زد و ساعتی بعد مقاومت طرف داران آلنده متوقف شد و کودتای پی نوشته بر همه جا و همه چیز مسلط گردید و به زودی



۵۱

سال پنجم - بهمن و اسفند ماه - شماره ۵۰ و ۵۱

فردوسی



آزاد و کناره‌گیری نظامیان از قدرت و سپردن اختیارات حکومتی به یک دولت منتخب مردم، همانند تمام دیکتاتورهای به قدرت رسیده، در سال ۱۹۷۴ یعنی چند ماه پس از کودتا خود را ریس جمهوری قانونی شیلی نامید و نه تنها حکومت را به دست مردم نسپرد، بل که در ننگین‌ترین شیوه‌های پلیسی و نظامی به مدت ۱۷ سال با دیکتاتوری مطلق بر شیلی حکومت کرد. **دیکتاتور چند ماهی** بعد از چنگ انداختن به قدرت، کلیه‌ی ساختارهای قانونی مانند: شورای قانون‌گذاری، پارلمان، حزب‌های سیاسی، نشریات آزاد، رسانه‌های مستقل، سندیکاها و اتحادیه‌های کار و کارگری، سازمان‌های دانش‌جویی، انجمن‌های ملی و فرهنگی و خلاصه آن‌چه را که فکر می‌کرد ممکن است پنجره‌ای از دموکراسی را بر روی مردم بگشاید تعطیل کرد و خط بطلانی بر تمام آزادی‌های گفتاری و نوشتاری کشید.

پی‌نوشه با مقدمه چینی‌های دیکتاتوری و با ایجاد جوی از ترس و ترور یکی از مخوف‌ترین سیستم‌های جاسوسی پلیسی و اطلاعاتی آمریکای لاتین با نام اختصاری DINA^(۱) را برای خبرچینی و جاسوسی تأسیس کرد و

سایه‌ای از وحشت و ترور سرتاسر شیلی را فراگرفت.

در آغاز کار کودتاچیان با پخش گسترده اطلاعیه‌ها از مردم شیلی درخواست آرامش و حفظ امنیت داشتند و دلیل اقدام خود را نجات مملکت از هرج و مرج و آشوب اعلام کردند. مردم شیلی با توجه به بحران‌های سال‌های حکومت سالوادور آلنده، بدون این که از هدف کودتاچیان مطلع باشند با برپایی جشن و سرور به استقبال حکومت کودتا رفتند. اما هنوز چند هفته از آغاز کودتا نگذشته بود که از رفتار ناشیانه و غیرعقلانی خود به شدت پشیمان شدند و تازه فهمیدند که چه بر سرشان آمده است. **کودتاچیان از همان ساعات اولیه** کودتا تا ۳ سال بعد بیش‌تر از ۱۳۰/۰۰۰ نفر را دستگیر و تعداد زیادی را مورد شکنجه قرار داده و اعدام کردند.

پی‌نوشه از سال ۱۹۷۳ تا سال ۱۹۹۰ به مدت ۱۷ سال در رأس حکومت شیلی یکی از خودکامه‌ترین، وحشت‌انگیزترین، ترس‌آورترین، پلیسی‌ترین، خونین‌ترین و دیکتاتورترین رژیم‌های آمریکای لاتین بود. وی برخلاف تعهدات روزهای آغازین کودتا مبنی بر برگزاری هرچه سریع‌تر انتخابات



۵۳

سال پنجم بهمن و اسفند ماه - شماره ۵۰ و ۵۱

به شکلی غیرمستقیم از بین رفتند به چندین برابر تعداد اعدام شده گان رسید. حکومت شیلی با رهبری پی نوشته با بسیاری از کشورهای آمریکای لاتین سرناسازگاری داشت و کشور پرو یکی از آن کشورهایی بود که تا آستانه ی یک جنگ همه جانبه با شیلی پیش رفت.

جان پل دوم رهبر مسیحیان جهان در

صورت می گرفت، نظر دولت ایالات متحد نسبت به عمل کردهای حکومت پی نوشته عوض شد. نارضایتی آمریکا وقتی افزون گشت که اورلاندو - لتی لیر^(۲) سفیر شیلی در آمریکا و رونی - موفیت^(۳) یک شهروند آمریکایی در واشنگتن توسط جوخه های اعدام پی نوشته ترور شدند. با افزایش کشتارها در شیلی توسط جوخه های مرگ ناگهان احساس هم دردی جهانی با مردم شیلی آغاز شد و مدافعان حقوق بشر علیه دیکتاتور وارد عمل شدند. اینک برای مدافعان حقوق بشر مسلم شده بود که دیکتاتور در اندیشه ی آرامش، امنیت، از بین بردن آشوب و اغتشاش در شیلی نیست. بل که هدف پی نوشته استقرار نوعی حاکمیت ترور و وحشت سرتاسری است تا با زور سرنیزه و در زیر سایه ی ترور و حکومت پادگانی بتواند مدت بیش تری به حکومت خود ادامه دهد. پی نوشته همان بلایی را که بر سر مخالفان حکومت و چپ های شیلی آورد و به صورت گروهی آن ها را به جوخه های اعدام سپرد، همان کار را بر سر اقتصاد شیلی در آورد و تعداد افرادی که در اثر تورم، گرانی، بی کاری و فقر زندگی خود را از دست دادند و

در رأس آن تشکیلاتی بسیار مخوف را به نام فرماندهی پلیس مخفی را شکل داد و در پوشش تأمین امنیت و جلوگیری از هرج و مرج و آشوب و اغتشاش دست به وسیع ترین قتل عام های مخالفان فرضی خود و نیروهای چپ، هنرمندان، شاعران، دانش جویان، روزنامه نگاران، نویسندگان و روشن فکران زد و حمام خون مشهور خود را در استادیوم ورزشی سانتیاگو به راه انداخت و بسیاری از افرادی را که پلیس مخفی پی نوشته دست گیر کرده و به آن استادیوم کشانده بود در مقابل رگبار مسلسل قرار داد.

در دوره حکومت وحشت انگیز دیکتاتور بیش تر از ۳۲۰۰ نفر به جوخه های مرگ سپرده شدند. تعداد بی شماری مفقود شدند. بخش عظیمی از جمعیت شیلی از ترس دیکتاتور و حکومت نظامیان از مملکت فرار کردند و به کشورهای مختلف آمریکای لاتین پناهنده شدند.

شگفت انگیز این که در آغاز کار کودتاچیان دولت مردان آمریکا، به ویژه نیکسون به شدت از کودتای پی نوشته جانب داری می کردند. اما بعد از قتل عام های گسترده و اعدام مخالفان که به فرمان مستقیم دیکتاتور

سال ۱۹۸۴ با پادرمیانی موفق شد تا شیلی و پرو را به میز مذاکره بکشاند و در پایان زمینه‌ی امضای قرارداد ترک مخاصمه‌ی دو کشور را به اجرا گذاشت.

جان پل دوم در سفرهای برون مرزی خود به کشورهای متعدد دنیا در سال ۱۹۸۷ به شیلی نیز سفر کرد و با پی‌نوشه ملاقات کرد.

پی‌نوشه بدون کوچک‌ترین اطلاع از علم اقتصاد و فقط به پیروی از خودخواهی‌های نظامی‌گری‌اش گروهی از مدعیان اقتصاددان به نام «شیکاگو بوی‌ز»^(۴) را حاکم بر

اقتصاد شیلی کرد که تار و پود اقتصاد کشور را از هم درید. گروه «شیکاگو بوی‌ز» پیرو یک نظریه پرداز اقتصادی دانشگاه شیکاگو بود به نام **میلتون فرایدمن**^(۵) که سیاست درهای باز در

اقتصاد و بازار را رایج کرده بود. **پی‌نوشه که با اعمال قدرت و** میلیتاریزه کردن جامعه، خود را به عنوان یک ناسیونالیست نظامی به مردم شیلی جازده بود، در آغاز کارش تقریباً یک سوم جمعیت شیلی می‌پنداشتند که پی‌نوشه واقعاً همین‌گونه است.

پی‌نوشه در سال ۱۹۸۶ از سوی مخالفانش مورد سوء قصد قرار

گرفت که جان سالم به در برد. وی به شدت به خرافات مذهبی چسبیده بود و اعتقاد داشت که از حمایت نیروهای غیبی و مریم مقدس برخوردار است و گلوله‌ای که برای کشتنش به مرسدس بنز حامل او شلیک شده است با کمک همان نیروهای غیبی به جای سرب داغ و مرگ آور به شکل مجسمه‌ای از مریم مقدس درآمده و او را از مرگ نجات داده است. پی‌نوشه در زندگی شخصی و اجتماعی خود به سختی معتقد به فال بینان بود و به پیش‌گویی آنان اعتقاد داشت.

دیکتاتور در سیاست خارجی یکی از سرسپرده‌گان سیاست انگلستان بود، با مارگارت تاچر نخست‌وزیر انگلستان روابط بسیار صمیمانه و نزدیکی داشت و همین رابطه بود که وی را از دستگیری و استرداد به اسپانیا در سفر سال ۱۹۹۸ نجات داد. **انگلستان تأمین‌کننده انحصاری** نیازمندی‌های تسلیحاتی و بازرگانی شیلی در مدت حکومت پی‌نوشه بود و پیروی از بازار آزاد در تجارت جهانی سیاست بازرگانی حکومتش را تشکیل می‌داد. میزان وابسته‌گی پی‌نوشه به سیاست انگلستان به

حدی بود که در حمله‌ی نظامی انگلستان به جزایر مال دیناس آرژانتین (جنگ فالک‌لند) به جای طرف‌داری از کشوری در آمریکای لاتین، جانب سیاست تهاجمی انگلستان را گرفت. **پی‌نوشه حتا پس از فروافتادن** از قدرت نظامی و سیاسی به صورت مستمر به انگلستان سفر می‌کرد و اقامت در هتل پارک‌لین^(۶) را به جاهای دیگر ترجیح می‌داد و بازدید از موزه مادام توسو، قصر ویندسور و ساختمان‌های تاریخی بیش‌ترین سرگرمی او را تشکیل می‌داد.

دیکتاتور با این پندار که اکثریت مردم شیلی طرف‌دار او هستند در سال ۱۹۸۸ مردم را به یک انتخابات فراخواند. پی‌نوشه با ناباوری در انتخابات پیشنهادی خودش شکست خورد و با توجه به اوضاع سیاسی جهان برخلاف اعتقاداتش به ناچار نتیجه‌ی انتخابات را پذیرفت و ۲ سال بعد یعنی در ماه **مارچ سال ۱۹۹۰** از مقام ریاست جمهوری شیلی فروافتاد. پی‌نوشه ناچار شد تا قدرت را به رییس جمهوری جدید از حزب دموکرات مسیحی به نام **پاتریشیو - آی‌لوین**^(۷) تسلیم کند.

دیکتاتور که فروافتادن خود را از

وحشتناک ترین مقام های حکومتی نمی پذیرفت، به تعداد ستاره های روی سردوشی اش چسبید و به عنوان یک قدرت نظامی تا سال ۱۹۹۸ در مقام سرفرماندهی کل ارتش شیلی باقی ماند، اما با اعتراض ها و اعتصاب های دائمی مخالفانش در سرتاسر شیلی روبه رو شد. پی نوشته پس از مدتی از سوی حکومت عنوان سناتوری مادام العمری گرفت تا با مصونیتی که به این ترتیب به دست می آورد از تعقیب های جنایی دادگاه های مدنی که خواست مردم شیلی تا هنگام مرگش بود در امان باشد.

پی نوشته اگر چه مصونیت سیاسی داخل کشورش را به دست آورده بود اما در سفری که در سال ۱۹۹۸ به انگلستان داشت با طرح دعوی کیفری از سوی یکی از دادگاه های اسپانیا به اتهام قتل عام مخالفان سیاسی اش مورد تعقیب قرار گرفت و دادگاه یاد شده درخواست استرداد دیکتاتور را کرد. دولت انگلستان به بهانه ی وخیم بودن وضعیت روحی و جسمانی پی نوشته از دستگیری و استرداد وی به اسپانیا خودداری نمود.

در پی اعتراض و اعتصاب های گسترده مردم شیلی نسبت به قتل

عام ها و کشتارهای مخالفان حکومت، دادگاه عالی جنایی شیلی به منظور رسیدگی به جنایات پی نوشته در هنگام قدرت، دستور قبلی مصونیت دیکتاتور را منتفی اعلام می کند.

پی نوشته از سال ۱۹۹۸ به بعد بارها از سوی دادگاه عالی جنایی شیلی به اتهام جنایات ضد بشری مورد تعقیب جنایی قرار گرفت که در تمام مدت به علت کهولت سن و وضعیت جسمانی بیمار گونه اش از مجازات و زندانی شدن رهایی پیدا می کرد.

با گسترش دامنه ی اعتراض های مردم شیلی که تقاضای محکومیت دیکتاتور را داشتند، پی نوشته به ناچار در سال ۲۰۰۲ میلادی از کرسی مادام العمری سناتوری خود فرو افتاد و هم زمان مصونیت سیاسی اش نیز منتفی اعلام گردید.

در سال ۲۰۰۴ میلادی سرانجام پی نوشته با اتهامات بی شمار کیفری و جنایی از جمله: قتل عام مخالفان، اعدام گروهی چپ ها، ربودن، شکنجه کردن و کشتن مردم، زندان، شکنجه، اختلاس، مصادره اموال مردم، ربودن بودجه مملکت، تقسیم منافع، منابع و ثروت شیلی بین همسر، فرزندان، اقوام، فامیل و نظامیان، وضع

مالیات های کمر شکن، برهم زدن نظام اقتصادی کشور، تاراج معادن مس شیلی، تهی کردن خزانه ی مملکت، گسترش ترور، خفقان و جو وحشت روبه رو گردید و به دادگاه عالی جنایی شیلی فراخوانده شد.

دیکتاتور آگوستو پی نوشته در جمع وحشت انگیزترین دیکتاتورهای نیمه ی دوم قرن بیستم و جنایت کارانی مانند: آدولف هیتلر، موسولینی، هس، هیملر، گوبلز، استالین، مائوتسه، تونگ، ژنرال فرانکو، ژنرال سالازار، ژنرال های آمریکایی جنگ ویتنام، ژنرال نگودین دیم، ژنرال باتیستا، کیم ایل سونگ، ژنرال سوهارتو، ژنرال محمدیچیا خان، سرهنگ های یونان، فردیناند مارکوس، پول پوت، آناستازیا سوموزا، یان اسمیت، ایدی امین، پی - دلیو - بوتا، ژنرال موبوتو، بن لادن، ملا عمر و ... از جای گاهی ویژه برخوردار می باشد.

پایان

زیرنویس ها:

- 1- The National Intelligence Directorate
- 2- Orlando Letelier
- 3- Rooney Moofit
- 4- Chicago Boys
- 5- Milton Fried Man
- 6 - Park Lane
- 7 - MR. Patricio Aylwin